

**UCHWAŁA NR XXII/201/21
RADY GMINY BLEDZEW**

z dnia 26 stycznia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bledzew na 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020r. poz. 713 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019r. poz. 2277 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.z 2020r. poz. 2050) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się na 2021 rok Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bledzew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY BLEDZEW
Tadeusz Przybyłka

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE BLEDZEW
NA 2021 ROK**

Bledzew, grudzień 2020

Spis treści

WPROWADZENIE.....	2
PODSTAWY PRAWNE.....	4
ROZDZIAŁ I – DIAGNOZA	5
Wstęp.....	5
Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Bledzew	5
Wybrane dane statystyczne	9
ROZDZIAŁ II – ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU.	12
ROZDZIAŁ III. REALIZATORZY PROGRAMU (POSIADANE ZASOBY).	13
ROZDZIAŁ IV – CELE PROGRAMU	14
ROZDZIAŁ V – ZADANIA PROGRAMU I SPOSOBY ICH REALIZACJI.	15
ROZDZIAŁ VI – HARMONOGRAM WYDATKÓW.....	18
ROZDZIAŁ VII –GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W BLEDZEWIE.	19
Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	19
Zasady wynagradzania Członków Komisji	19
ROZDZIAŁ VIII – POSTANOWIENIA KOŃCOWE	21

WPROWADZENIE

Według Światowej Organizacji Zdrowia, alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Alkoholizm zaliczany jest do nałogów, polegających na spożywaniu alkoholu w nadmiernych ilościach. Oprócz faktu, że doprowadza on osobę uzależnioną do wyniszczenia tak zdrowotnego, jak i psychicznego, ma on również wymiar społeczny ze względu na skutki, jakie niesie ze sobą jego nadmierne spożywanie, doprowadza on do zjawiska nazywanego patologią społeczną, bo wprawdzie nałóg ten bezpośrednio dotyczy jednej osoby, ale pośrednio biorą w nim też udział osoby przebywające w otoczeniu pijącego.

Niewątpliwie alkoholizm jest chorobą całej rodziny a nie tylko jednego z członków. Objawy alkoholizmu jednego z członków rodziny są główną zasadą organizującą i nadającą kształt życiu rodzinnemu.

Realizując Gminny Program, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Gminnego Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym mówi art. 11¹ „*W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18*”. W kontekście nowego brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględnić zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.

Obowiązek podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Podstawą prawną jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z art. 41. ust. 1 i 2 w/w ustawy, samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnionych,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok” określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych występujących w gminie Bledzew i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż w/w program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Gminy w Bledzewie.

Aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do realizacji Programu niżej wymienione podmioty, które będą realizatorami Programu:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
4. Policja.
5. Podmioty nieposiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne, prawne, zakładów opieki zdrowotnej, oraz służb mundurowych, które realizują zadania wynikające z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Koordynatorem Programu będzie Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bledzewie.

Swoimi działaniami wskazane podmioty są zobowiązane dążyć do zmniejszenia szkód zdrowotnych, społecznych i prawnych związanych z nadużywaniem alkoholu.

PODSTAWY PRAWNE

Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bledzew na 2021 rok.

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, ze zm.),
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050)
3. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218),
4. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r., poz. 2365 ze zm.),
5. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 ze zm.),
6. z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713)
7. z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057)

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020 z dnia 4 sierpnia 2016 r.
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 z dnia 29 kwietnia 2014 roku.

Programy regionalne:

Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2018-2021, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2017 r.

Inne:

Rekomendacje PARPA do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2021 rok.

ROZDZIAŁ I – DIAGNOZA

Wstęp

Konkretne działania profilaktyczne w zakresie uzależnień wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska. Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Bledzew jest Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Bledzew (dane z 2019 roku) oraz informacje z instytucji, których charakter działalności jest ściśle powiązany z problematyką uzależnień.

Gmina Bledzew posiada status gminy wiejskiej. Swoim zasięgiem administracyjnym obejmuje teren 12 sołectw: Bledzew, Sokola Dąbrowa, Osiecko, Nowa Wieś, Dębowiec, Templewo, Kleszczewo, Goruńsko, Chycina, Zemsko, Stary Dworek i Popowo wraz z przynależnymi do nich miejscowościami i przysiółkami. Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców gminy, która co roku nieznacznie spada.

Liczba mieszkańców Gminy Bledzew:

Wyszczególnienie	2018	2019
Liczba mieszkańców ogółem	4.350	4.260

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego w Bledzewie (ewidencja ludności).

Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Bledzew

W okresie od września do października 2019r. na terenie Gminy Bledzew przeprowadzono badania dotyczące problemów społecznych w gminie. W badaniu udział wzięło 100 dorosłych mieszkańców (63% kobiet i 37% mężczyzn), 199 uczniów (50% dziewcząt i 50% chłopców) oraz 12 sprzedawców napojów alkoholowych (92% kobiety i 8% mężczyzn).

Badanie odnosiło się do następujących problemów: spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków, palenie papierosów, przemoc i ocena działań gminy.

Przeprowadzona Diagnoza problemów społecznych oraz analiza danych umożliwiła:

- rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych;
- zapoznanie się z problemami uczniów w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami oraz przemocą rówieśniczą lub domową;
- poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym.

Najważniejsze wnioski, wynikające z przeprowadzonej analizy, które budzą niepokój i wymagają podjęcia działań profilaktycznych, aby zmniejszyć skalę zjawiska:

1) Badanie dorosłych mieszkańców:

- a) problem alkoholowy:

- 6% badanych spożywa alkohol codziennie, 19% - kilka razy w tygodniu, 33% - kilka razy w miesiącu, co wskazuje na spożywanie alkoholu przez zdecydowanie większą część mieszkańców;
- 5% badanych spożywa alkohol spoza legalnego źródła, co może być bardzo niebezpieczne dla ich zdrowia i życia;
- 9% badanych wypija jednorazowo więcej niż 11 porcji alkoholu, co może wskazywać na występowanie problemu alkoholowego wśród tych osób;
- 6% badanych pije alkohol w pracy a 44% przyznało, że zdarza im się wykonywać obowiązki zawodowe pod wpływem alkoholu, co wskazuje, że w gminie występuje problem wykonywania obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu;
- 27% badanych prowadziło pojazd pod wpływem alkoholu, a 40% było świadkami sytuacji prowadzenia pod wpływem alkoholu, co świadczy o tym, że w gminie problem pijanych kierowców jest obecny;
- 12% badanych widziało na terenie gminy kobiety w ciąży spożywające alkohol;
- 27% osób twierdzi, że alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż w wódce;
- 42% badanych uważa, że „osoby z problemem alkoholowym piją codziennie”;

b) problem nikotynowy:

- 24% mieszkańców pali papierosy, w tym 10% robi to codziennie, chociaż większość uważa, że papierosy są szkodliwe dla zdrowia;
- 25% z osób palących wypala dziennie od 16 do 25 papierosów, co może wskazywać na to, że te osoby są uzależnione od nikotyny;
- 67% palących sięga po papierosy przy alkoholu;
- 54% palących nigdy nie próbowało zerwać z nałogiem;

c) problem narkotykowy:

- 6% badanych przyznało się do kontaktu z narkotykami, z tego 1% sięga po narkotyki kilka razy w miesiącu;
- najpopularniejszym narkotykiem wśród mieszkańców, którzy mieli z nimi kontakt, była marihuana (83%);
- 67% badanych przyznało, że sięgnęli po narkotyki dla złagodzenia stresu, 67% aby zapomnieć o problemach, 50% z ciekawości;
- w większości mieszkańcy nie wiedzą czy na terenie gminy można kupić narkotyki (65%), jednak zdaniem 12% tego typu środki są łatwo dostępne;
- 8% uważa, że narkotyki lub dopalacze można zakupić w centrum miejscowości, a 6% wskazuje na okolice szkoły;
- 10% badanych przyznało, że zna osobę, u której można kupić środki psychoaktywne;
- 35% badanych czerpie wiedzę z internetu i telewizji, a 50% badanych nie zdobywa żadnych informacji nt. narkotyków i konsekwencji ich zażywania, co wskazuje, że nie interesują się tą tematyką;

d) problem przemocy:

- 26% badanych zna kogoś, kto jest osobą doświadczającą przemocy domowej;

- 98% badanych uważa, że przemoc domowa wynika głównie z problemu alkoholowego, a 60% że z zażywania narkotyków;
  - 11% badanych doświadczyło kiedykolwiek przemocy;
  - wśród ankietowanych doświadczających przemocy 73% doświadczyło przemocy fizycznej, 45% psychicznej, 18% ekonomicznej i 18% seksualnej;
  - doświadczający przemocy przyznali, że doznali jej ze strony najbliższych: 55% od partnera/partnerki, 36% od ojca, 27% od brata, co może wskazywać na to, że częściej osobami krzywdzącymi są mężczyźni;
  - 8% badanych przyznało się, że sami stosowali przemoc wobec innych, zazwyczaj wobec osób najbliższych (partnera/partnerki, rodzeństwa, dzieci);
  - 10% badanych uważa, że istnieją okoliczności usprawiedliwiające przemoc;
  - 10% badanych uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą;
- e) Ocena dotychczasowych działań profilaktycznych gminy:
- 14% badanych uważa, że w przypadku problemów radziłoby sobie samodzielnie, a 4% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi, gdzie szukałoby pomocy, co może świadczyć o tym, że nie wiedzą co robić w sytuacjach kryzysowych;
  - 8% badanych nie zna danych kontaktowych instytucji pomocowych i nie wie gdzie szukać pomocy w razie problemów;
  - najlepsze efekty profilaktyczne, według badanych, przynoszą: warsztaty profilaktyczne dla dzieci, festyny/imprezy i pikniki profilaktyczne; telewizja/internet oraz ulotki, plakaty i broszury.

2) Badanie dzieci i młodzieży:

a) problem alkoholowy:

- 21% uczniów potwierdziło, że osoby w ich wieku piją alkohol;
- 15% uczniów próbowało już pić alkohol; najczęściej w wieku 11-13 lat (49%); mając lat 8-10 pierwszy raz po alkohol sięgnęło 28% uczniów;
- dzieci najczęściej próbowały: szampana (73%), piwa (37%) i wina (27%);
- uczniowie najczęściej po raz pierwszy sięgali po alkohol na uroczystościach rodzinnych (43%);
- najczęściej uczniowie są częstowani alkoholem (47%) oraz dostają go od starszych kolegów (13%);
- 57% uważa, że rodzice wiedzą o tym, że spożywają alkohol, z tego 65% przyznało, że nie było z ich strony reakcji na tę informację;
- 10% uczniów uważa, że zdobycie alkoholu w gminie jest łatwe;

b) problem nikotynowy:

- 31% uczniów twierdzi, że osoby w ich wieku palą papierosy;

- 10% uczniów przyznało się do palenia papierosów, z tego 1% pali regularnie;
  - najczęściej uczniowie zapalili pierwszego papierosa w wieku 10-12 lat, ale 16% w wieku poniżej 10 lat;
  - 32% uczniów przyznaje, że rodzice wiedzą o tym, że palą papierosy;
  - 5% uczniów w ostatnim miesiącu wypalało więcej niż 20 papierosów dziennie, co oznacza, że uczniowie ci są uzależnieni od nikotyny;
- c) problem narkotykowy:
- 1% uczniów przyznał się do zażywania środków psychoaktywnych;
  - po raz pierwszy sięgnęli po te środki na podwórku i na dyskotecze;
  - zażywali inne formy konopi i heroinę, które dostali lub kupili od obcej osoby;
  - ciekawość i relaksacja to główne czynniki motywujące uczniów do sięgania po środki psychoaktywne;
  - 2% uczniów uważa, że pozyskanie narkotyków lub dopalaczy w gminie jest łatwe;
  - 6% uczniów zna osobę, u której można kupić narkotyki;
  - 5% uczniów uważa, że zażywanie narkotyków i dopalaczy nie jest szkodliwe;
- d) problem przemocy:
- 67% uczniów uważa, że przemoc wynika z nadużywania alkoholu;
  - 27% uczniów doświadczyło przemocy, głównie ze strony kolegów ze szkoły (47%);
  - 34% uczniów uważa, że w ich szkole występuje zjawisko przemocy między uczniami;
  - 23% uczniów przyznało, że zdarzyło im się stosować przemoc wobec innych, głównie wobec rówieśników (76%);
  - uczniowie wiedzą, gdzie szukać pomocy w sytuacji doświadczania przemocy, jednak 10% uważa, że radziliby sobie sami w takiej sytuacji;
  - 5% uczniów zna kogoś kto doświadcza przemocy w swoim domu;
- e) profilaktyka:
- 34% uczniów nie czerpie wiedzy na temat substancji psychoaktywnych z żadnych źródeł;
  - 21% uczniów przyznało, że nikt nie rozmawiał z nimi na ten temat;
  - 16% uczniów nie wie do kogo może się zwrócić z problemami z alkoholem, narkotykami czy przemocą;
  - najciekawsza forma zajęć profilaktycznych to pogadanki z wychowawcą (57%) i zajęcia warsztatowe z psychologiem lub pedagogiem (30%).

3) Badanie sprzedawców:

- 50% sprzedawców uważa, że obecnie pije się więcej alkoholu niż dawniej;
- zdecydowana większość uważa, że nigdy nie zdarzyło im się sprzedać alkoholu osobom niepełnoletnim, natomiast zdarzyło się, że osoba niepełnoletnia chciała alkohol zakupić;

- sprzedawcy w większości przypadków, w razie gdy nie mają pewności co do wieku kupującego alkohol, sprawdzają dokument tożsamości;
- połowa badanych uważa, że sprzedaje się alkohol osobom nietrzeźwym;
- 1/4 sprzedawców uważa, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży;
- większość nie musiała nigdy wzywać Policji z powodu zakłócania porządku przez osoby nietrzeźwe;
- wszyscy sprzedawcy uważają, że nie sprzedaje się wyrobów tytoniowych nieletnim;
- większość sprzedawców zna jedynie poszczególne zapisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- połowa sprzedawców przyznała, że brała udział w szkoleniu dla sprzedawców;

Wybrane dane statystyczne

Przedstawione dane statystyczne dotyczą problemu alkoholowego na terenie Gminy Bledzew, jak również kwestii związanych z prowadzeniem punktów sprzedaży alkoholu.

Tabela Nr 1. Liczba rodzin objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bledzewie wg. powodu przyznania pomocy.

Wyszczególnienie	2018	2019
Liczba rodzin ogółem	171	147
Liczba osób w rodzinach	434	354
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	31	32
Liczba osób w rodzinach z problemem alkoholowym	56	49
Liczba rodzin z problemem narkotykowym	0	0

Źródło: GOPS Bledzew.

Należy zwrócić uwagę, że ogólnie spada ilość rodzin objętych pomocą GOPS, ale przy stałym poziomie ilości rodzin z problemem alkoholowym. Trzeba przy tym jednakże podkreślić, że spadła ilość osób w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.

Tabela Nr 2. Liczba wniosków oraz podjętych czynności wobec osób nadużywających alkoholu.

Wyszczególnienie	2018	2019
Liczba wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób nadużywających alkoholu (Ogółem),	17	9

w tym złożone przez:		
a) GOPS Bledzew;	12	6
b) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy;	3	1
c) członków rodzin	2	2
Liczba osób, którym wysłano zaproszenia na rozmowy interwencyjno-motywuujące	19	9
Liczba wniosków skierowanych na badanie przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie ustalenia uzależnienia od alkoholu	0	3
Liczba wniosków skierowanych do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego	0	2

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bledzewie

Tendencję zniżkową zaobserwować można również w aspekcie liczby wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób nadużywających alkoholu.

Spadła także liczba osób, którym wysłano zaproszenia na rozmowy interwencyjno-motywuujące. Trzeba jednak zaznaczyć, że zgodnie z treścią Sprawozdania z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do wskazanych 9 osób wysłano łącznie 16 zaproszeń, z czego na spotkanie przyszły łącznie jedynie 2 osoby.

W odniesieniu do faktu, iż w 2019 r. wystąpiły 3 sytuacje skierowania na badanie przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie ustalenia uzależnienia od alkoholu, należy doprecyzować, że w 2 przypadkach badanie potwierdziło uzależnienie od alkoholu. Z kolei w obu przypadkach skierowania wniosku do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, Sądy podjęły decyzję o zobowiązaniu do podjęcia leczenia odwykowego.

Tabela Nr 3. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Bledzew.

Wyszczególnienie	2018	2019
Sprzedaż napojów alkoholowych w:		
a) sklepach	13	11
b) w gastronomii	3	1
Ogółem	16	12

Źródło: Urząd Gminy Bledzew.

Zmniejszyła się również ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Bledzew, przy czym spadek ten można uznać za dość znaczny, ponieważ z łącznej liczby 16 punktów sprzedaży, pozostało 12 punktów – łącznie spadek o 4 punkty sprzedaży (głównie z powodu zamknięcia punktu).

Tabela Nr 4. Wartość sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Bledzew na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców.

Wyszczególnienie	2018	2019
Wartość w poszczególnych kategoriach:		

a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa (A)	995.444,00	975.158,50
b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu oraz piwa (B)	168.777,28	154.247,83
c) powyżej 18% zawartości alkoholu (C)	769.858,08	925.879,58
Ogółem	1.934.079,36	2.055.285,91

Źródło: Urząd Gminy Bledzew.

Kwestią niewątpliwie zastanawiającą, zwłaszcza wobec wykazanych wcześniej tendencji niżkowych, jest fakt, że wartość sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Bledzew wzrosła o nieco ponad 120 tys. zł. Zatrważający przy tym jest fakt, że wzrost ten odnotowano, pomimo spadków wartości sprzedaży alkoholu w kategoriach A i B. Łączny wzrost wartości sprzedaży napojów alkoholowych w kategorii C (powyżej 18% zawartości alkoholu) wyniósł zatem aż 156 021,77 zł.

Podsumowując – spadek ilości punktów sprzedaży alkoholu nie spowodował spadku wartości sprzedaży alkoholu. Co więcej, fakt ten nie stanowił przeszkody w osiągnięciu wzrostu wartości sprzedaży.

ROZDZIAŁ II – ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bledzew na 2021 rok (dalej Gminny Program) zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych (wynikających z przeprowadzonej diagnozy) oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych i osobowych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Bledzew, w szczególności:

- a) osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
- b) członkowie rodzin z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami, w tym osoby współuzależnione;
- c) dzieci i młodzież szkolna, w tym ze środowisk zagrożonych i z problemami wynikającymi z uzależnień;
- d) najbliższe otoczenie osób uzależnionych;

ROZDZIAŁ III. REALIZATORZY PROGRAMU (POSIADANE ZASOBY).

Zasoby lokalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bledzewie;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bledzewie;
- 3) Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i problemem przemocy w rodzinie w Bledzewie;
- 4) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 5) Placówki oświatowe;
- 6) Posterunek Policji w Skwierzynie;
- 7) Powiatowa Komenda Policji w Międzyrzeczu;
- 8) Przychodnia Zdrowia w Bledzewie;
- 9) Gminny Klub Sportowy w Bledzewie;
- 10) Ochotnicze Straże Pożarne z terenu gminy;
- 11) Poradnie Leczenia Uzależnień m.in. z terenu powiatu międzyrzeckiego.

ROZDZIAŁ IV – CELE PROGRAMU

Działania podejmowane w ramach Gminnego Programu mają na celu m.in.:

1. rozpoznawanie specyfiki problemów uzależnień na terenie Gminy Bledzew oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
2. zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
3. zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych;
4. prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez dorosłych oraz dzieci i młodzież;
5. upowszechnianie informacji o formach poszukiwania pomocy oraz instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom;
6. upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności w rodzinie z problemem alkoholowym;
7. promocję zdrowego stylu życia i zachęcanie do różnorodnych form aktywności mieszkańców gminy (bez środków uzależniających);
8. zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
9. podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskazane powyżej cele, należy określić jako Cele Strategiczne Gminnego Programu.

ROZDZIAŁ V – ZADANIA PROGRAMU I SPOSOBY ICH REALIZACJI.

<p>Zadanie 1.</p> <p>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie Punktu Informacyjno–Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, w tym problemem przemocy (w tym wynagrodzenie terapeuty ds. uzależnień, utrzymanie punktu). 2. Upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego. 3. Współpraca ze Szpitalem dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu, Poradnią Uzależnień w Międzyrzeczu oraz dofinansowanie ich działalności w formie dotacji celowych. 4. Prowadzenie rozmów, przez członków GKRPA w Bledzewie, motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego. 5. Przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, rozpatrywanie zgłoszeń i pism z Policji, OPS i innych instytucji, uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. 6. Finansowanie kosztów sporządzenia opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
<p>Zadanie 2.</p> <p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Umożliwianie ofiarom przemocy w rodzinie korzystania ze specjalistycznej pomocy np. psychologicznej, prawnej, zdrowotnej. 2. Dofinansowanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności pomoc dzieciom pokrzywdzonym (grupy wsparcia, pomoc psychologa, itp.). 3. Uruchamianie procedury Niebieskiej Karty w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie. 4. Kierowanie osób nadużywających alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań. 5. Kierowanie do sądu wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz finansowanie kosztów postępowań sądowych.

6. Upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień, w szczególności alkoholizmu, narkomanii oraz zjawiska przemocy w rodzinie (przewodniki, ulotki, plakaty, broszury, czasopisma, książki, kampanie lokalne, gadzety itp.).
7. Finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów specjalistycznych, itp. dla członków GKRPA, członków ZI ds. przemocy w rodzinie, pracowników ośrodka pomocy społecznej, nauczycieli z zakresu profilaktyki problemowej i przeciwdziałania przemocy (umowy zlecenia dla trenerów szkolących, faktury za szkolenia, w tym dojazd i poczęstunek).

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Organizowanie i finansowanie profesjonalnych, autorskich programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych i terapeutyczno-wychowawczych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców.
2. Finansowanie zajęć profilaktycznych w świetlicach wiejskich dla dzieci i młodzieży, w tym m.in. wynagrodzenie opiekuna, zakup materiałów, artykułów biurowych, papierniczych, gier, sprzętu sportowego, żywienia).
3. Udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach informacyjno-profilaktycznych, w tym zakup niezbędnych ulotek, broszur, plakatów, gadżetów oraz ich dystrybucja, w szczególności dotyczących pijanych kierowców, kobiet w ciąży spożywających alkohol, przemocy w rodzinie, dopalaczy.
4. Organizowanie i finansowanie spektakli profilaktycznych, zajęć, imprez, spotkań, wyjazdów profilaktycznych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych integrujących społeczność lokalną, promujących zdrowy styl życia i ograniczających spożywanie alkoholu.
5. Organizowanie i finansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, tworzenie dzieciom, młodzieży i dorosłym warunków do spędzania czasu wolnego (np. wyjazdy, zabawy, koła zainteresowań, kluby).
6. Wspieranie i finansowanie sołeckich przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu.
7. Organizowanie konkursów mających podłoże profilaktyczne i promujących zdrowy styl życia, zakup nagród, upominków, poczęstunku dla uczestników.
8. Organizowanie i finansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, których program obejmuje zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zgodnie z wytycznymi NPZ.
9. Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych, w tym uzależnień i przemocy na terenie gminy oraz tworzenie na ich podstawie gminnych programów.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie działań profilaktycznych podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne działające na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym. 2. Wspieranie ruchów samopomocowych grup AA i innych. 3. Współdziałanie z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu. 4. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
<p>Zadanie 5.</p> <p>Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi. 2. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w podmiotach prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży. 3. Współpraca z organami i instytucjami w przypadku naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ROZDZIAŁ VI – HARMONOGRAM WYDATKÓW

ZADANIE	SZACOWANY KOSZT ZADANIA	WYKONANIE
Nr 1	13.000	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Nr 2	7.000	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Nr 3	15.000	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Dyrekcja Szkół Podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Bledzew (SP w Templewie oraz SP w Bledzewie)
Nr 4	2.000	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Nr 5	5.000	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych <i>*Czynności podejmowane i realizowane w ramach Zadania nr 5 nie wymagają dodatkowych kosztów - zadanie jest wpisane w obowiązki Członków Komisji</i>
Wynagrodzenie Członków Komisji	7.500	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Inne wydatki	1.180	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych <i>*Inne wydatki obejmują: wydatki rzeczowe (m.in.: materiały biurowe, koszty delegacji, kawa, herbata, cukier, doposażenie pomieszczeń,), energię, wodę, telefon.</i>
RAZEM:	50 680 zł	

ROZDZIAŁ VII – GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W BLEDZEWIE.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy domowej.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
3. Przeprowadzanie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskimi.
4. Kierowanie osób nadużywających alkohol, na specjalistyczne badania wykonywane przez lekarzy biegłych.
5. Współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie.
6. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, na podstawie upoważnienia wystawionego przez wójta, o którym mowa w art. 18 ust. 1 i 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
7. Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży alkoholu celem wydania opinii poprzedzających podjęcie decyzji o wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
8. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy w Bledzewie poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
9. Współpraca z Policją w celu diagnozowania oraz zapobiegania zjawiskom patologii i przemocy w rodzinie.
10. Udział w corocznych szkoleniach, jak również udział w pracach zespołów dedykowanych do opracowania Diagnozy rozwiązywania problemów społecznych.

Zasady wynagradzania Członków Komisji

1. Osobom powołanym w skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bledzewie przysługuje wynagrodzenie za pracę w Komisji. Do podstawowych obowiązków wszystkich członków Komisji należy m.in. udział w posiedzeniach Komisji, prowadzenie rozmów motywujących z osobami kierowanymi do Komisji, przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowanie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy.

2. Wynagrodzenie członków GKRPA w Bledzewie jest zróżnicowane ze względu na wielkość indywidualnego nakładu pracy danego członka komisji oraz pełnione w niej funkcje.

W związku z powyższym członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie:

- a) Przewodniczący Komisji, który poza zwykłymi czynnościami członka Komisji, wynikającymi z ustawy, dodatkowo planuje i organizuje prace Komisji, prowadzi nadzór merytoryczny nad terminową i prawidłową realizacją zadań oraz nad prawidłowym przepływem informacji i obiegiem dokumentów, reprezentuje Komisję na zewnątrz, zwołuje posiedzenia, podpisuje dokumenty wyrażające stanowisko Komisji – w wysokości 10% kwoty brutto minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2021 r. za udział w każdym posiedzeniu;
  - b) Sekretarz Komisji, który poza zwykłymi czynnościami członka Komisji, wynikającymi z ustawy, uczestniczy w posiedzeniach i sporządza protokoły oraz listy obecności składu Komisji, przygotowuje na bieżąco korespondencję Komisji, gromadzi i przetwarza dokumentację Komisji, sporządza sprawozdania, przygotowuje dokumentację spraw rozpatrywanych na posiedzeniach Komisji, powiadamia członków o terminie, miejscu i ustalonym porządku posiedzenia, realizuje zadania zlecone przez Przewodniczącą oraz zastępuje go w czasie jego nieobecności – w wysokości 10% kwoty brutto minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2021 r. za udział w każdym posiedzeniu;
  - c) Członek, który poza zwykłymi czynnościami członka Komisji, wynikającymi z ustawy, pełni dodatkowo funkcję członka Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – w wysokości 7% kwoty brutto minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2021 r. za udział w każdym posiedzeniu;
  - d) pozostałym członkom Komisji którzy wykonują czynności i realizują zadania wynikające z ustawy – w wysokości 5% kwoty brutto minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2021 r. za udział w każdym posiedzeniu;
3. Kwoty określone w pkt. 2 są kwotami brutto, od których będzie odprowadzana zaliczka na podatek dochodowy.
  4. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 2, przysługuje za udokumentowany podpisem na liście obecności udział w posiedzeniu Komisji.
  5. Członkom Komisji przysługuje również zwrot kosztów podróży wynikających z realizacji zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi m.in. wyjazdy na szkolenia, narady, konferencje, kontrole punktów sprzedaży, według zasad obowiązujących przy rozliczeniach podróży służbowych pracowników na terenie kraju.

ROZDZIAŁ VIII – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 01.01.2021 r. do dnia 31.12.2021 r.
2. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu są środki finansowe z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Działalność Gminnej Komisji jest finansowana w ramach realizacji Gminnego Programu.
4. Bezpośrednią odpowiedzialność za koordynowanie i realizację zadań Programu ponosi Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bledzewie.
5. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Wójt Gminy Bledzew.
6. Wójt Gminy Bledzew w terminie do 31 marca 2022 r. przedłoży Radzie Gminy informację z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 r.
7. Przy realizacji programu należy współpracować ze wszystkimi instytucjami i organizacjami statutowo zobowiązanymi do rozwiązywania problemów alkoholowych.

Uzasadnienie

Konieczność uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bledzew na 2021 rok wynika wprost z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z w/w ustawami, w obszarze profilaktyki i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Dlatego zasadne jest przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w w/w ustawach w jednym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.